

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1042/2024
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Александра Лазића и Сање Филимоновић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Обреновцу К. бр.312/22 од 27.12.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.415/24 од 09.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Александра Лазића и Сање Филимоновић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Обреновцу К. бр.312/22 од 27.12.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.415/24 од 09.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу К. бр.312/22 од 27.12.2023. године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, па му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од десет месеци и истовремено одређено да се утврђена казна неће извршити уколико окривљени у року од три године не изврши ново кривично дело.

Истом пресудом, према окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Ц“ категорије у трајању од осам месеци, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што је одређено да ће се условна осуда опозвати уколико окривљени прекрши забрану управљања моторним возилом. Окривљени је обавезан да суду плати на име паушала износ од 5.000,00 динара, те да суду плати на име трошкова кривичног поступка износ од 131.360,21 динара, а оштећеном ББ да плати на име трошкова кривичног поступка износ од 106.875,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.415/24 од 09.05.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Обреновцу, окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Александра Лазића и Сања Филимоновић, па је потврђена пресуда Основног суда у Обреновцу К. бр.312/22 од 27.12.2023. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Александар Лазић и Сања Филимоновић, без формалног означавања која одредба закона је повређена, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан и да преиначи побијане пресуде, тако што ће одбити захтев за накнаду трошкова поступка оштећеног ББ. Иако формално не означавају, из самог образложења захтева произилази да браниоци суштински указују на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Браниоци окривљеног АА, адвокати Александар Лазић и Сања Филимоновић у захтеву за заштиту законитости истичу да су побијане пресуде донете уз повреду закона у делу у којем се оштећеном ББ досуђују трошкови кривичног поступка. Браниоци свој став образлажу тиме да имовинскоправни захтев у поступку може поднети лице које је овлашћено да тај захтев остварује у парничном поступку, те да ће по правилу то бити лице чије је лично или имовинско право кривичним делом повређено и угрожено, али се као овлашћени подносилац може јавити лице коме је захтев правним послом пренет, било међу живима, било за случај смрти. У конкретном случају није повређено ни једно лично или имовинско право оштећеног ББ, а као последица предметне саобраћајне незгоде настала је нематеријална штета за повређено лице ВВ и то у виду евентуално претрпљених болова, страха и других врста нематеријалне штете. Браниоци посебно истичу да и другостепени суд у својој одлуци наводи да имовинскоправни захтев може поднети па тиме и стећи статус оштећеног само лице које је овлашћено да тај захтев остварује и у парничном поступку, али се не примењује одредба члана 204. Закона о облигационим односима, која изричито предвиђа да се потраживање накнаде нематеријалне штете не наслеђује, односно прелази на наследника само ако је признато неправноснажном одлуком или писменим споразумом. У конкретном случају оштећени, покојни ВВ своје право није остварио нити је покушао да оствари у било ком поступку, те не постоји правноснажна одлука нити писани споразум о том евентуалном праву, па самим тим то потраживање није могло бити пренето на наследника, а што ББ у конкретном случају јесте. На овај начин, браниоци суштински указују на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП је одређено да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је ставом 2. тачка 7) истог члана прописано да трошкови кривичног

поступка обухватају награду вештаку, награду стручном саветнику, награду и нужне издатке браниоца, нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника.

Из списка предмета произилази да је покојни ВВ преминуо дана ...2021.године, а да је ББ, син покојног, дана 23.03.2022. године испитан у својству сведока оштећеног у Основном јавном тужилаштву у Обреновцу, те да је том приликом поучен о својим правима као оштећени из члана 50. став 1. ЗКП и том приликом изјавио да је његов отац преминуо у јуну 2021. године, да се придружује кривичном гоњењу и истиче имовинско-правни захтев за накнаду штете у износу који није могао да определи.

Основно јавно тужилаштво у Обреновцу је дана 27.09.2022.године подигло оптужни предлог Кт.бр.188/21 дана 27.09.2022. године, против окривљеног АА због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1.КЗ, а као оштећени означен је у том тренутку покојни ВВ.

Сведок ББ је у својству оштећеног испитан и на главном претресу дана 03.07.2023. године у предмету Основног суда у Обреновцу К. бр.312/22, и том приликом изјавио да се не придружује кривичном гоњењу и не поставља имовинско-правни захтев, те на записнику констатовано да је том приликом био присутан и пуномоћник оштећеног, адвокат Душко Рашић, који је био присутан и на осталим главним претресима који су одржани до завршетка главног претреса.

На главном претресу одржаном дана 25.12.2023. године пуномоћник оштећеног је у завршној речи између осталог навео да се оштећени предомислио и да ће се ипак придружити кривичном гоњењу, а да ће имовинскоправни захтев остварити у парничном поступку, те је том приликом тражио и трошкове кривичног поступка.

Пресудом Основног суда у Обреновцу К. бр.312/22 од 27.12.2023. године окривљени АА је на основу одредбе члана 264. ЗКП обавезан да оштећеном ББ плати на име трошкова кривичног поступка износ од 106.875,00 динара, а у образложењу пресуде је наведено да се наведени трошкови односе на награду за ангажовање пуномоћника адвоката Душка Рашића и то на име приступа пуномоћника на четири неодржана главна претреса и на име приступа на три одржана претреса.

У конкретном случају, по оцени Врховног суда, није дошло до повреде одредбе члана 441. став 4. ЗКП, из разлога што из списка предмета произилази да је син оштећеног, сведок ББ након подношења оптужног предлога ангажовао пуномоћника, па самим тим истом припада право на накнаду трошкова сходно одредби члана 261. став 2. тачка 8) ЗКП која прописује да трошкови кривичног поступка између осталог обухватају и нужне издатке оштећеног и његовог законског заступника, као и награду и нужне издатке његовог пуномоћника. Чињеница да током једног дела поступка није постојао имовинско-правни захтев није од значаја за одлуку у погледу накнаде трошкова кривичног поступка, како се то неосновано тврди у поднетом захтеву. Наиме, браниоци у захтеву истичу повреду одредбе члана 204. Закона о облигационим односима, са образложењем да иста изричито предвиђа да се потраживање накнаде нематеријалне штете не наслеђује, те да је као последица предметне саобраћајне

незгоде настала нематеријална штета за покојног ВВ, те да наведено право прелази на наследника само ако је признато неправноснажном одлуком или писменим споразумом. Међутим, у конкретном случају право оштећеног ББ, сина покојног, на накнаду трошкова кривичног поступка, не представља право на накнаду нематеријалне штете, јер захтевом за накнаду трошкова није захтевана накнада на име претрпљених болова, страха и евентуално других врста нематеријалне штете, које је имао покојни ВВ, већ накнада трошкова коју је имао оштећени ББ на име ангажовања пуномоћника, кога је он лично опуномоћио и наведено право не произилази из закона о облигационим односима, већ одредаба законика о кривичном поступку, које су цитиране, па су самим тим неосновани наводи из захтева за заштиту законитости да оштећени ББ нема право на накнаду истих, јер исто није признато правоснажном одлуком или писменим споразумом.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић